

**Rechtbank
van
Eerste Aanleg
Veurne**
zevende kamer

Folio:

Rep. Nr.: 1392 /BR

De Rechtbank van Eerste Aanleg van Veurne, zevende kamer, wijzend in burgerlijke zaken, heeft in de zaak met AR nummer 11/256/A het volgende vonnis uitgesproken tussen volgende partijen:

, in zijn hoedanigheid van Gewestelijk Stedenbouwkundig Inspecteur, bevoegd voor de provincie , bij het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Inspectie RWO, met kantoor te

Eiser,

Raad: Mter ; advocaat met kantoor te ,
alwaar eiser woonstkeuze doet

Tegen

1. , wonende te ,

eerste verweerder,

2. , wonende te

tweede verweester,

3. , met zetel te
me ondernemingsnummer

derde verweester,

4. , me tzetel te
me ondernemingsnummer

vierde verweester,

allen hebbende als raadsman: Mter , advocaat met kantoor te

1. Procedure

De Rechtbank heeft het voorliggende dossier gezien, in het bijzonder:

- de inleidende dagvaarding betekend, op 13.04.2011,
- de besluiten voor verweerders, neergelegd ter griffie op 24.04.2012,
- de overige stukken van de procedure.

De Rechtbank heeft op de openbare terechtzitting van 25.04.2012 de raadslieden van beide partijen gehoord in hun middelen en besluiten en het stukkenbundel van eiser ontvangen, waarna de debatten werden gesloten en de zaak in beraad werd genomen.

De Rechtbank heeft toegezien op de naleving van de artikelen 2 e.v. van de Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken.

2. Het voorgaande

Op 08.06.1978 levert het College van Burgemeester en Schepenen (CBS) van (echtgenoot van tweede verweerster) een bouwvergunning af voor het oprichten van een tuinbouwbedrijf, een boomkwekerij en een loods en voor het herstellen van een bestaande berging op de percelen die kadastraal gekend zijn te

Deze percelen zijn volgens het gewestplan bestemd tot landschappelijk waardevol agrarisch gebied. De percelen zijn volgens dit gewestplan tevens deels bestemd tot reservatiegebied.

Eerste en tweede verweerders zijn bestuurders van de (vierde verweerster). Tweede verweerster is ook zaakvoerster van (derde verweerster).

Op 15.01.1981 verleent het CBS een stedenbouwkundige vergunning voor het 'verbouwen van een berging tot burelen' op de betrokken percelen.

Op 26.10.2002 maakt de lokale politie een proces verbaal op waarin met betrekking tot de bedoelde percelen volgende vaststellingen staan:

- er wordt een grote opslag aangetroffen van verschillende materialen zoals zand, diverse bouwmaterialen, kasseien, houten paletten, werfwagen, rioolbuizen, olievaten, uitgegraven bodem verontreinigd met puin, enz.,
- er wordt een zandmengelaar aangetroffen die voor zijn stabiliteit bevestigd is op een betonnen plaat van 30 meter lang en 15 meter breed, met een dikte van 0,1 m,
- naast een hangaar wordt een gebouw bemerkt dat vergund is als bureel doch in feite deels werd ingericht als woning.

Gelet op de voorliggende stedenbouwkundige overtredingen beveelt de verbalisant een staking van gebruik. Als overtreeders worden eerste en derde verweerders vermeld. Dit stakingsbevel wordt door de bevoegde gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur bekrachtigd op 04.11.2002 en van deze bekrachtiging wordt op dezelfde datum kennis gegeven aan alle betrokkenen.

Op 31.01.2003 maakt eiseres een herstellvordering over aan de Procureur des Konings te Veurne die de zaak op 26.08.2005 zonder gevolg klasseert omwille van verjaring.

Verweerders ondernemen geen enkele poging om het stakingsbevel te laten opheffen.

Op 19.01.2006 keurt de Bestendige Deputatie van de provincie het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'zonevremde constructies nr 7 landbouwgebied' goed met mitsluiting van onder meer 'Detailplan 4: ...', waarvan de kwestieuze percelen deel uit maken.

Vierde verweerster maakt sedert haar oprichting op 24.08.2007 ook gebruik van de betrokken percelen.

Op 19.11.2010 stellen de verbalisanten vast dat het stakingsbevel werd doorbroken. Zij maken een proces-verbaal en een foto reportage op. Volgende feitelijkheden worden vastgesteld:

- stapeling van diverse bouwmaterialen op grote hopen, inzonderheid materialen zoals zand, keien, steenbrokken, steenslag, rioolbuizen, enz.,
- verwerking en sortering van diverse bouwmaterialen,
- aanwezigheid van zware machines voor de verwerking en sortering van de op het betrokken perceel aanwezige grote hopen bouwmaterialen, inzonderheid machines zoals een zandmengelaar, een bulldozer, een transportband,
- doorbreking van het bekrachtigd stakingsbevel van 26.10.2002,
- afwezigheid van stedenbouwkundige vergunning.

Op 09.12.2010 wordt een drie-partijen-overleg georganiseerd met betrekking tot voormelde stedenbouwkundige problematiek. Men vindt geen oplossing.

Eiser neemt, gelet op de nieuwe vaststellingen, een nieuwe herstellvordering lastens verweerders houdende het herstel van de plaats in de oorspronkelijke staat.

Deze herstellvordering heeft betrekking op de op 26.10.2002 en op 19.11.2010 vastgestelde inbreuken.

De geïseerde inbreuken betreffen:

“Zonder te beschikken over een goedgekeurde stedenbouwkundige vergunning worden op verschillende kadastrale percelen diverse bouwmaterialen gestapeld op grote hopen (zand, keien, steenbrokken, steenslag, rioolbuizen, silo's, mengbakken, zandmengelaar, ...), worden materialen verwerkt en gesorteerd (zand, keien, steenbrokken, ...) met behulp van zwaar rollend materiaal (bulldozer, kraan, ...) en worden bouwmaterialen op- en afgevoerd door vrachtwagens en tractoren”.

Eiser beoogt het herstel van de plaats in de oorspronkelijke toestand en de staking van het strijdig gebruik ervan.

Zij legt deze herstellvordering op 16.12.2010 voor eensluidend advies neer bij de Hoge Raad voor Handhavingsbeleid, die op 28.01.2011 eensluidend advies verleent, waarop eiser overgaat tot dagvaarding.

3. De vordering

Eiser vraagt haar vordering op grond van artikel 6.1.41 juncto artikel 6.1.43 VCRO ontvankelijk en gegrond te verklaren en dienvolgens

a) verweerders solidair, in solidum, minstens de ene bij gebreke aan de andere, te veroordelen tot het staken van het strijdige gebruik en het herstel van de plaats in de oorspronkelijke staat van een perceel gelegen te

kadastraal gekend onder
hetgeen impliceert:

- het stopzetten van de industriële activiteiten (opslag, verwerken en transporteren van materialen ten behoeve van grond en wegenwerken, aanleg parkings en rioleringen, verkoop zand, teelaarde, steenslag,...) op deze agrarische terreinen,
- het verwijderen op het terrein van alle materialen en grondstoffen naar een hiertoe erkende stortplaats of een terrein waar het stapelen van deze materialen en grondstoffen vergund is,
- het verwijderen van alle machines en toestellen, dienstig voor deze industriële activiteiten (zandmengelaar, steenbrekers, bulldozers, vrachtwagens, trekkers, kranen, ...),

- het uitbreken en verwijderen van alle mogelijke verhardingen (betonplaten, gravier, steenbrokken, ...) uit de grond van de percelen,
- het herinrichten van het terrein in de oorspronkelijke staat met bodemeigen aarde (zijnde marien zand),

en dit binnen een termijn van 12 maanden, te rekenen vanaf de betekening van het tussen te komen vonnis en onder verbeurte van een dwangsom van 500,00 euro per dag vertraging, zonder het toekennen van een bijkomende termijn ex artikel 1385 bis laatste lid Ger. W.

b) machting om overeenkomstig artikel 6.1.46 VCRO ambtshalve over te gaan tot het uitvoeren van de hierboven beschreven herstelmaatregelen zo verweerders in gebreke zouden blijven en dit op hun kosten,

c) te zeggen voor recht dat het verbeurd zijn van de dwangsommen zal kunnen worden bewezen door alle middelen van recht en dat zij in ieder geval zal blijken uit vaststellingen van een daartoe aangezochte gerechtsdeurwaarder,

d) verweerders solidair, in solidum, minstens de ene bij gebreke aan de andere te veroordelen tot de kosten van de procedure, voorlopig begroot op de dagvaardingskosten, de kosten hypothecaire overschrijving en een rechtsplegingvergoeding van 1.320 euro,

e) het tussen te komen vonnis uitvoerbaar bij voorraad te verklaren, niettegenstaande elk rechtsmiddel en zonder zekerheidsstelling.

De rechtbank stelt vast dat verweerders geen schriftelijk verweer voerden. Zij vroegen ter zitting van 25.04.2012 de vordering ongegrond te verklaren.

4. Beoordeling

4.1.

Eiser vroeg op de zitting van 25.04.2012 de wering uit de debatten van de conclusie die voor verweerders werd neergelegd ter griffie op 24.04.2012.

In toepassing van artikel 747 § 2 Ger. W. wordt deze door verweerders laattijdig neergelegde conclusie uit het debat geweerd (de laatste conclusietermijn voor verweerders verstreek op 28.11.2011 – cf. beschikking ex artikel 747 § 2 Ger. W. van 29.06.2011 – stuk 5 rechtsplegingsdossier).

Eiser stelde op dezelfde zitting dat het proces-verbaal van 11.04.2012 met foto's, in het rechtsplegingsdossier onder nr 8 gerangschikt, bij verzet van verweerders uit het debat mag gehouden worden.

4.2.

De Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid verleende eensluidend (= positief) advies over de voor advies voorgelegde herstellvordering.

De rechter mag de opportuniteit van de herstellvordering niet beoordelen.

Het behoort wél tot de bevoegdheid van de rechterlijke macht de vordering van de gemachtigde ambtenaar op haar externe en interne wettigheid te toetsen en te onderzoeken of ze strookt met de wet dan wel op machtsoverschrijding of machtsafwendung berust.

Hierbij gaat de rechter na of de beslissing van de stedenbouwkundig inspecteur om een bepaalde herstelmaatregel te vorderen, uitsluitend met het oog op de goede ruimtelijke ordening is genomen. Hij moet de vordering die gebaseerd is op motieven die vreemd zijn aan de ruimtelijke ordening of op een opvatting van een goede ruimtelijke ordening die kennelijk onredelijk is, zonder gevolg laten.

Wanneer de wettigheid van de vordering tot herstel van de plaats in de oorspronkelijke toestand wordt aangevochten, gaat de rechter bovendien in het bijzonder na of deze vordering niet kennelijk onredelijk is. Hij moet afwegen of geen andere herstelmaatregel noodzakelijk is, onder meer op grond van de aard van de overtreding, de omvang en het voordeel dat voor de ruimtelijke ordening ontstaat door het herstel van de plaats in de oorspronkelijke toestand tegenover de last die daaruit voor de overtreder voortvloeit. Dit impliceert evenwel niet dat de rechter op grond van de enkele vaststelling dat de gevorderde maatregel leidt tot een onevenredige last voor de overtreder in vergelijking met het voordeel voor de ruimtelijke ordening, moet oordelen dat geen herstel van de aantasting van de goede ruimtelijke ordening noodzakelijk is. Om het gevorderde herstel van de plaats in de oorspronkelijke toestand te kunnen afwijzen, moet de rechter vaststellen dat ook met een minder ingrijpende maatregel de goede ruimtelijke ordening kan worden hersteld (Cass., 18.03.2008, *RW*, 2008-2009, Cass., 10.01.2009, *TROS*, Cass., 24.11.2009,

De redelijkheid van de herstellvordering dient niet alleen getoetst te worden aan de gewestplanbestemming maar ook aan de bestaande toestand. Zelfs wanneer de wederrechtelijke constructies onverenigbaar zijn met de bestemmingsvoorschriften van het gebied, kan de rechter, afhankelijk van de concrete omstandigheden van de zaak, oordelen dat een herstellvordering die alleen gesteund is op grond van de bestemming van het gebied, kennelijk onredelijk en niet noodzakelijk is om de goede ruimtelijke ordening te vrijwaren.

4.3.

Er kan niet betwist worden dat verweerders diverse inbreuken op de reglementering van de ruimtelijke ordening en stedenbouw pleegden en dit minstens sedert 2002.

Uit artikel 6.1.41. §1 lid 1, 1° VCRO volgt dat in geval van doorbreking van een stakingsbevel alsook wanneer er sprake is van handelingen die in strijd zijn met

stedenbouwkundige voorschriften aangaande de voor het gebied toegelaten bestemmingen, en voor zover daar niet op een geldige wijze is van afgeweken, de te vorderen herstelmaatregel het herstel in de oorspronkelijke toestand of de staking van het strijdige gebruik is, zijnde concreet de uitvoering van bouw- of aanpassingswerken zo dit kennelijk volstaat om de plaatselijke orde te herstellen.

In alle andere gevallen is de te vorderen herstelmaatregel de betaling van een meerwaarde, tenzij het handhavende bestuur aantoont dat de plaatselijke ordening op kennelijk onevenredige wijze zou worden geschaad in welk geval het herstel in de oorspronkelijke toestand of de staking van het strijdig gebruik wordt gevorderd.

Concreet blijkt dat de percelen waarop de kwestieuze handelingen worden gesteld, zijn gelegen in een gebied met uitgesproken agrarisch karakter. De handelingen door verweerders gesteld betreffen industriële activiteiten die geenszins een agrarisch of para-agrarisch karakter hebben en waarvoor geen stedenbouwkundige vergunning werd verleend.

Verder behelzen de door verweerders begane feitelijkheden een inbreuk op de volgende artikelen:

Artikel 4.2.1, 1° VCRO stelt dat niemand zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning de hiernavolgende bouwwerken mag verrichten, met uitzondering van onderhoudswerken:

- a) het optrekken of plaatsen van een constructie,
- b) het functioneel samenbrengen van materialen waardoor een constructie ontstaat,
- c) het afbreken, herbouwen, verbouwen en uitbreiden van een constructie.

Artikel 4.2.1, 4° VCRO stelt dat niemand zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning het reliëf van de bodem aanmerkelijk mag wijzigen.

Artikel 4.2.1, 5° a) VCRO stelt dat niemand zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning een grond gewoonlijk mag gebruiken, aanleggen of inrichten voor het opslaan van gebruikte of afgedankte voertuigen of van allerlei materialen, materieel of afval.

Deze inbreuken gaan gepaard met het doorbreken van het stakingsbevel dat werd opgelegd op 26.10.2002:

Art 6.1.1 lid 1, 5° VCRO stelt strafbaar de persoon die handelingen voortzet in strijd met het bevel tot staking, de bekrachtigingsbeslissing of, in voorkomend geval, de beschikking in kortgeding.

De rechtbank sluit zich aan bij volgende motiveringen en conclusie van de Hoge Raad:

“Uit het besluit van de bestendige deputatie van de provincie van 19.01.2006 houdende goedkeuring van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Zonevreemde constructies nr 7 Landbouwgebied' van blijkt dat het geïsoleerde bedrijf werd uitgesloten uit het voornoemde gemeentelijke RUP. Op basis hiervan kan worden vastgesteld dat het desbetreffende zonevreemde bedrijf ter plaatse niet bestendig kan worden.

Verder blijkt uit het bij het dossier gevoegde (lucht)foto's dat de thans geïsoleerde activiteiten, de opslag van materialen en materieel en de aangelegde verhardingen, in visueel-vormelijk opzicht alsook naar schaal en naar functionele inpasbaarheid schade toebrengen aan de landelijke omgeving.

Rekening houdend met de relatief recente beoordeling van het geïsoleerde bedrijf door de planologische overheden, en gelet op de ernst, de aard en de omvang van de geïsoleerde inbreuken en rekening houdend met de concrete weerslag van de geïsoleerde inbreuken op de plaatselijke ordening en op de rechten van derden, kan de herstelmaatregel worden bijgetreden.”

De Hoge Raad besluit dat het om een niet-recente maar geconsolideerde overtreiding gaat zoals in het Handhavingsplan Ruimtelijke Ordening bedoeld.

De overtreder die, zonder vooraf een vergunning aan te vragen, werken uitvoert wetende dat die werken strijdig zijn met de bestemmingsvoorschriften en principieel niet voor vergunning in aanmerking komen, neemt bewust een risico, nl. om in voorkomend geval tot herstel in de vorige staat te worden veroordeeld. De inwilliging van de herstellvordering is voor de overtreder te beschouwen als de verwezenlijking van een berekend risico en kan niet beschouwd worden als een op de overtreder wegende last die zou kunnen opwegen tegen het algemeen belang van een goede ruimtelijke ordening.

De rechtbank acht de vordering in herstel dan ook gegrond.

De termijn voor herstel wordt bepaald op één jaar vanaf de betekening van dit vonnis waardoor verweerders voldoende tijd zullen hebben om zich te conformeren aan de hen bij dit vonnis opgelegde verplichtingen.

Gezien eiser wordt gemachtigd om overeenkomstig artikel 6.1.46 VCRO ambtshalve over te gaan tot het uitvoeren van de in het beschikkend gedeelte van dit vonnis omschreven herstelmaatregelen op kosten van verweerders, zo verweerders daartoe in gebreke zouden blijven na het verstrijken van een jaar, volgend op de betekening van dit vonnis, is het niet nodig een dwangsom op te leggen.

4.4.

Waar eiser vordert het tussen te komen vonnis uitvoerbaar te verklaren bij voorraad, niettegenstaande elk verhaal en met uitsluiting van de mogelijkheid tot borgstelling of kantonnement, merkt de Rechtbank op dat het toestaan van de voorlopige tenuitvoerlegging met grote behoedzaamheid moet gebeuren omdat het een belangrijke afwijking inhoudt van de normale situatie, zijnde de schorsende werking van verzet of hoger beroep. De uitvoerbaarheid bij voorraad wijkt af van het normale uitgangspunt en mag slechts in uitzonderlijke omstandigheden, op grond van weloverwogen redenen waarover partijen verweer hebben kunnen voeren, worden toegestaan (Wagner, K., "De appelrechter kan de voorlopige tenuitvoerlegging niet doen schorsen of verbieden doch wel de vernietiging uitspreken van de onrechtmatig gewezen beslissing om een vonnis uitvoerbaar bij voorraad te verklaren", *P&B*, 2002, afl. 1, 49-53).

Eiser motiveert niet waarom de voorlopige tenuitvoerlegging / uitsluiting van de mogelijkheid om te kantonneren zou moeten bevolen worden zodat dit onderdeel van de vordering wordt afgewezen.

4.5.

Verweerders worden als in het ongelijk gestelde partij veroordeeld tot de kosten van deze procedure.

5. Uitspraak

OM DEZE REDENEN

DE RECHTBANK,

wijzende in burgerlijke zaken, in eerste aanleg en op tegenspraak,

Verklaart de vordering in herstel onvankelijk en gegrond,

Veroordeelt verweerders in solidum tot het staken van het strijdige gebruik en tot het herstel in de oorspronkelijke staat van de volgende plaats:

het perceel gelegen te

kadastraal gekend onder

hetgeen concreet impliceert:

- het stopzetten van de industriële activiteiten (opslag, verwerken en transporteren van materialen ten behoeve van grond- en wegenwerken, aanleg parkings en rioleringen, verkoop zand, teelaarde, steenslag,...) op deze agrarische terreinen,
- het verwijderen op het terrein van alle materialen en grondstoffen naar een hiertoe erkende stortplaats of een terrein waar het stapelen van deze materialen en grondstoffen vergund is,
- het verwijderen van alle machines en toestellen, dienstig voor deze industriële

activiteiten (zandmengelaar, steenbrekers, bulldozers, vrachtwagens, trekkers, kranen enzovoort),

- het uitbreken en verwijderen van alle mogelijke verhardingen (betonplaten, gravier, steenbrokken, ...) uit de grond van de percelen,

- het herinrichten van het terrein in zijn oorspronkelijke staat met bodemeigen aarde (zijnde marien zand),

en dit binnen een termijn van één jaar, te rekenen vanaf de betekening van dit vonnis,

Machtigt eiser om overeenkomstig artikel 6.1.46 VCRO ambtshalve over te gaan tot het uitvoeren van de hierboven beschreven herstelmaatregelen op kosten van verweerders zo verweerders na het verstrijken van één jaar, te rekenen vanaf de betekening van dit vonnis, in gebreke zouden blijven,

Veroordeelt verweerders solidair tot de kosten van deze procedure,

Begroot deze kosten niet voor zover ze zijn gevallen aan hun zijde omdat ze hen ten laste blijven,

Stelt deze kosten, voor zover gevallen aan de zijde van eiser vast op 329,43 euro (kosten dagvaarding en rolstelling), méér 133,51 euro (kosten hypothecaire inschrijving), méér een rechtsplegingsvergoeding van 1.320,00 euro.

Uitgesproken in de openbare terechtzitting van de zevende kamer van woensdag 20 juni 2012

Aanwezig:

Voorzitter

Griffier